

Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling

Sammanfattning

Riksdagens delegation vid OSSE:s parlamentariska församling överlämnar bifogade redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska församlingen under 2006.

Stockholm den 7 mars 2007

På delegationens vägnar

Walburga Habsburg Douglas

Ann-Sofi Lindenbaum

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Verksamheten inom OSSE:s parlamentariska församling 2006.....	3
1 Framväxten av samarbetet inom OSSE.....	3
2 Den parlamentariska dimensionen inom OSSE.....	4
2.1 Församlingens sammansättning och verksamhet.....	4
2.1.1 Plenarsessioner och vintermöten.....	4
2.1.2 Det ständiga utskottet.....	4
2.1.3 Presidiet (byrån).....	5
2.1.4 Sekretariatet.....	5
2.2 Partigrupperna och övriga grupperingar.....	5
3 Den svenska delegationen.....	6
4 Verksamheten under 2006.....	8
4.1 Budgeten.....	8
4.2 Reformering av OSSE.....	8
4.3 Utskottsarbetet.....	10
4.3.1 Utskott I Politiska frågor och säkerhetsärenden.....	10
4.3.2 Resolutioner antagna av utskott I.....	10
4.3.3 Utskott II Ekonomi och miljö.....	10
4.3.4 Resolutioner antagna av utskott II.....	11
4.3.5 Utskott III Den mänskliga dimensionen, demokrati och de mänskliga rättigheterna.....	11
4.3.6 Resolutioner antagna av utskott III.....	12
5 Främjandet av fri journalistik.....	13
6 Genus och jämställdhet.....	14
7 Församlingens bidrag till demokratisk utveckling.....	15
7.1 Församlingens ad hoc-arbetsgrupper.....	15
7.1.1 Abchazien, Moldavien och Vitryssland.....	15
7.2 Särskilda representanter.....	15
7.2.1 Församlingens särskilde representant för Nagorno- Karabach.....	16
8 Valövervakning.....	17
9 Samarbete med andra organisationer och närområden.....	19
9.1 Samarbetet i Medelhavsregionen.....	19
9.2 Medelhavsforum.....	20
Sveriges delegation till OSSE:s parlamentariska församling.....	21
Den parlamentariska församlingens och utskottens ledning.....	22
OSSE:s medlemsstater.....	23
Samarbetspartner.....	24

Verksamheten inom OSSE:s parlamentariska församling 2006

1 Framväxten av samarbetet inom OSSE

Den parlamentariska församlingen i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) inrättades 1991 då organisationen fick en fastare institutionell struktur.

OSSE, i sin tur, har utvecklats ur ESK, den europeiska säkerhetskonferensen.

Det europeiska säkerhetssamarbetet har institutionaliserats sedan 1975, då den s.k. slutakten undertecknades av de 35 ESK-ländernas statschefer vid ett toppmöte i Helsingfors. Slutakten omfattar tre områden, s.k. korgar, som behandlar säkerhetspolitiska frågor i den första korgen, ekonomi, forskning, teknologi och miljö i den andra korgen och de mänskliga rättigheterna och demokrati i den tredje korgen. ESK/OSSE hade stor betydelse för avvecklingen av det kalla kriget och demokratiseringsprocesserna i östra Europa under 1980- och 1990-talen.

OSSE:s verksamhet har utvecklats successivt i samband med toppmöten, ministermöten och möten inom den mänskliga och ekonomiska dimensionen. Utöver framtagandet av normer och stödet till en institutionell utveckling har krishantering blivit OSSE:s starka sida. Under 1990-talet spelade OSSE en alltmer aktiv roll. Det var händelseutvecklingen framför allt på Balkan som bidrog till att öppna möjligheter till agerande. Vid toppmötet i Istanbul 1999 antogs en stadga för europeisk säkerhet. I denna fastslås OSSE:s operativa roll att förebygga och begränsa konflikter och att främja demokratisk utveckling.

OSSE omfattar i dag 56 medlemsländer. Montenegro blev som senaste land medlem under 2006. Samarbetet med länder utanför det egna geografiska området regleras genom partnerskapsavtal.

OSSE står för ett brett säkerhetsbegrepp som betonar samarbete. Det är viktigt att trygga parlamentarikernas möjlighet att delta i den internationella debatten om säkerhetspolitiken. De internationella organisationerna är viktiga redskap i kampen mot nya hot som internationell terrorism och organiserad brottslighet.

2 Den parlamentariska dimensionen inom OSSE

2.1 Församlingens sammansättning och verksamhet

OSSE:s parlamentariska församling ska genom parlamentarisk dialog bidra till att utveckla och främja mekanismer som förebygger och löser konflikter samt utveckla och stödja demokratiska institutioner i medlemsländerna. Församlingen ska också utvärdera huruvida medlemsstaterna genomför OSSE:s mål. Målen för församlingens verksamhet anges i dess stadga. Administrativt är församlingen ett självständigt organ.

Församlingen har nu avslutat sitt sextonde verksamhetsår. Under de första åren begränsades verksamheten huvudsakligen till en plenarsession och valövervakningsinsatser i nyetablerade demokratier i Central- och Östeuropa. Från mitten av 1990-talet har verksamheten expanderat i takt med att församlingen tagit på sig nya uppgifter.

2.1.1 Plenarsessioner och vintermöten

I församlingens plenarsessioner och vintermöten deltar de nationella delegationerna från OSSE:s 56 medlemsländer. Församlingen har 320 ledamöter och lika många ersättare. Under sessionerna följer församlingen upp hur OSSE:s mål efterlevs, diskuterar teman som behandlas i OSSE:s ministerråd och toppmöte samt granskar åtgärder som stöder demokratiska institutioners utveckling och en fredlig lösning av konflikter. En dialog med OSSE:s organ på regeringsnivå utgör en viktig del av sessionerna. Beslut i församlingens plenum fattas med majoritet.

OSSE:s parlamentariska församling har tre fackutskott som motsvarar ESK:s tre korgar. Dessa sammanträder i samband med plenarsessionen och vid vintermötet.

2.1.2 Det ständiga utskottet

Församlingens ständiga utskott är sammansatt av de nationella delegationernas ordförande, församlingens presidium och de tre utskottens presidier. Det ständiga utskottet föreslår dagordning för sessionen och tar ställning till aktuella politiska frågor mellan sessionerna. Det beslutar bl.a. vilka föreslagna tilläggsämnen som ska tas upp till debatt under sessionen och vilka fackutskott som ska bereda dessa. Beslut fattas enligt principen konsensus minus en. Enbart delegationsordföranden har rösträtt i det ständiga utskottet. Under 2006 sammanträdde det ständiga utskottet den 23 februari, den 3 juli och den 17 november.

2.1.3 Presidiet (byrån)

Församlingen leds av en president som väljs för ett verksamhetsår med möjlighet till omval en gång. Försök har gjorts att möjliggöra en treårig mandatperiod, men förslaget har inte fått tillräckligt stöd. I praktiken sitter presidenterna i två år.

Församlingens styrelse eller presidium (byrå) består av presidenten och nio vicepresidenter som väljs för tre år. Varje år väljs tre nya vicepresidenter. Det finns möjlighet till ett omval. En vicepresident kan ingå i presidiet i högst sex år.

Presidiet samlas vanligtvis i utvidgad form i december och i april med deltagande av utskottens presidier för att förbereda rapporter och resolutionsutkast inför sessionen i juli.

2.1.4 Sekretariatet

Med ett relativt snabbt roterande presidentskap blir det sekretariatet som svarar för kontinuitet. Det har säte i Köpenhamn (14 personer) och en filial i Wien (2 personer). Församlingens högste tjänsteman är generalsekreterare *Spencer Oliver* (USA). Han har lett sekretariatet sedan starten och fick genom det ständiga utskottets beslut i Washington 2005 fortsatt mandat på sex år.

OSSE har sex officiella språk: engelska, franska, italienska, ryska, spanska och tyska. Församlingens dokument och uttalanden översätts till dessa språk. Tolkning på möten och konferenser sker också till dessa sex språk.

2.2 Partigrupperna och övriga grupperingar

Inom församlingen verkar fem partigrupper: socialistgruppen, den konservativa gruppen, den liberala gruppen, vänstergruppen och den gröna gruppen. Grupperna har inga sekretariat. De får inte heller några finansiella bidrag från församlingen. Partigrupperna sammanträder i samband med de stadgeenliga mötena.

Vid sessionerna förekommer även regionala möten. De nordiska delegationerna har sammanträtt en gång per år, men nu har kretsen utvidgats med de baltiska länderna. Detta skedde på svenskt initiativ och genomfördes första gången 2005. Ordförandeskapet roterar. Finland var samordnare under 2005. Under 2006 var Sverige samordningsansvarigt och inbjöd kretsen till ett lunchmöte under sommarsessionen.

3 Den svenska delegationen

Antalet delegater i de nationella delegationerna läggs fast i församlingens procedurregler. I riksdagens OSSE-delegation ingår åtta ordinarie ledamöter och lika många ersättare som väljs av kammaren för en hel valperiod. Fram till riksdagsvalet i september 2006 ingick följande ledamöter:

Ordinarie ledamöter:	Ersättare:
<i>Tone Tingsgård, s</i>	<i>Håkan Juholt, s</i>
<i>Göran Lennmarker, m</i>	<i>Ola Sundell, m</i>
<i>Martin Nilsson, s</i>	<i>Åsa Lindestam, s</i>
<i>Cecilia Wigström, fp</i>	<i>Allan Widman, fp</i>
<i>Carina Hägg, s</i>	<i>Carina Ohlsson, s</i>
<i>Urban Ahlin, s</i>	<i>Ronny Olander, s</i>
<i>Annelie Enochson, kd</i>	<i>Holger Gustafsson, kd</i>
<i>Sermin Özurküt, v</i>	<i>Karin Thorborg, v</i>

De svenska mandaten i församlingens utskott:

Utskott I politik och säkerhet: Göran Lennmarker, Urban Ahlin och Sermin Özurküt.

Utskott II ekonomi och miljö: Martin Nilsson och Carina Hägg.

Utskott III MR och demokrati: Tone Tingsgård, Cecilia Wigström och Annelie Enochson.

Svenska delegater har valts till följande uppdrag av församlingen:

- *Tone Tingsgård* har omvalts till vicepresident 2006–2009 och ingår därmed i församlingens presidium (byrå). Hon har dessutom ett uppdrag från församlingens president som särskild representant i genusfrågor. Hon leder församlingens arbetsgrupp för Abchazien och ingår i en arbetsgrupp för Moldavien.
- *Göran Lennmarker* valdes till president för församlingen vid sommarsessionen och avgick samtidigt som ordförande för det politiska utskottet. Hans särskilda uppdrag när det gäller konflikten i Nagorno-Karabach kvarstår.
- *Cecilia Wigström* fortsätter som vice ordförande för det tredje utskottet. Därmed ingår hon i det utvidgade presidiet och i det ständiga utskottet ex officio. I frånvaro av utskottets ordförande ledde Wigström utskottets arbete i Bryssel.

– *Urban Ahlin* är vice ordförande för en arbetsgrupp som syftar till att stärka samarbetet mellan OSSE:s olika institutioner. Han ingår dessutom i en arbetsgrupp för Vitryssland.

Den 17 november 2006 valdes följande åtta ledamöter och ersättare av kam-maren för innevarande valperiod:

Ordinarie ledamöter:	Ersättare:
<i>Tone Tingsgård, s</i>	<i>Åsa Lindestam, s</i>
<i>Walburga Habsburg Douglas, m</i>	<i>Kent Olsson, m</i>
<i>Urban Ahlin, s</i>	<i>Peter Jonsson, s</i>
<i>Göran Lennmarker, m</i>	<i>Anna König Jerlmyr, m</i>
<i>Ulrica Messing, s</i>	<i>Marie Nordén, s</i>
<i>Håkan Juholt, s</i>	<i>Aleksander Gabelic, s</i>
<i>Fredrick Federley, c</i>	<i>Eva Selin Lindgren, c</i>
<i>Cecilia Wigström, fp</i>	<i>Annelie Enochson, kd</i>

Utskottsfördelningen görs i samband med 2007 års vintermöte.

4 Verksamheten under 2006

*Församlingens femtonde plenarsession hölls i Bryssel den 3–7 juli 2006 på inbjudan av Belgiens parlament. Temat för sessionen var *Stärkande av medborgarnas säkerhet i OSSE-regionen*. Huvudresolutionen över temat antogs i plenum efter diskussion i utskotten. Ytterligare en *resolution om kampen mot människohandel och pornografisk exploatering av barn* antogs i plenum.*

Tone Tingsgårds tilläggsförslag till huvudresolutionen med påminnelse om medlemsländernas åtagande i och med antagandet av OSSE 2004 aktionsplan för jämställdhet antogs.

*Vintermötet den 23–24 februari hölls i Wien. Utöver de sedvanliga förberedelserna för sommarsessionen arrangerades en debatt om midteckningarna av profeten Mohammed där *Annelie Enochson* och *Göran Lennmarker* gjorde inlägg. I plenum ställde *Åsa Lindestam* en fråga till politiska kommitténs ordförande om OSSE:s agerande för att förhindra upprättandet av temporära bordeller under VM i fotboll i Tyskland. *Tone Tingsgård* tog upp samma fråga under mötets slutplenar och beklagade att reglerna var sådana att OSSE som organisation inte kunde agera i frågan men att det inte fanns någon regel som förhindrade en diskussion.*

Det ständiga utskottet sammanträdde den 23 februari, den 3 juli samt den 17 november. Det antog nya procedurregler som bl.a. innehöll fastställande av ett årligt höstmöte och den utvidgade byrån, nya arbetsuppgifter för utskottens vice ordföranden samt generalsekreterarens tjänstgöringstid.

Presidiet höll sina sammanträden i anslutning till sessionen och vintermötet och sammanträdde dessutom den 29 april i Köpenhamn och den 3 december i Bryssel.

4.1 Budgeten

Församlingen beslutar om sin egen verksamhet och budget. Verksamheten finansieras genom bidrag från medlemsländernas parlament. Församlingens budget 2006–2007 (budgetåret börjar den 1 oktober) uppgår till 2 562 373 euro. Den svenska delegationens bidrag utgör 3,37 %, dvs. 86 352 euro. Ett medlemsland som inte erlagt sitt finansiella bidrag inom utsatt tid förlorar sin rösträtt vid församlingens voteringar. Fyra länder hade vid sessionens öppnande 2006 ännu inte betalat sina bidrag och kunde därmed inte rösta.

4.2 Reformering av OSSE

Huvudtemat för årets session *Stärkande av medborgarnas säkerhet i OSSE-regionen* reflekterar utvecklingen och de viktiga förändringar som OSSE:s medlemsländer står inför.

Medborgarnas säkerhet stärks och säkerställs genom att de mänskliga rättig- och friheterna respekteras, genom att rättsstatens principer tillämpas samt genom att en fungerande statsförvaltning garanteras, sade Belgiens utrikesminister vid sommarsessionens öppnande.

Avgående presidenten *Alcee L. Hastings* menade att den parlamentariska dimensionen i OSSE har ökat under året och att OSSE:s viktiga säkerhetspolitiska roll med dess fältverksamhet är det främsta redskapet för krishantering och konfliktförebyggande i regionen. Reformerna för verksamheten förbereds, men för att dessa ska bli framgångsrika krävs att politiker på båda sidor om Atlanten satsar på att utnyttja OSSE, den mest effektiva regionala säkerhetsorganisationen i Europa. Mål och arbetssätt måste anpassas till dagens situation och till andra aktörers verksamhet.

Frågan om OSSE:s reformering har pågått under flera år. Vid ministermötet i Ljubljana 2005 fattades beslut om en färdplan som skulle vara vägledande för arbetet under 2006. Vid årets ministermöte i Bryssel fattades vissa beslut om stärkande och effektivisering av OSSE.

Regeringssidans sätt att fatta beslut inom OSSE liksom organisationens brist på effektivitet har upprepade gånger kritiserats av församlingen. Man har påpekat nödvändigheten av att den konsensusregel som tillämpas måste ändras. Församlingen har också föreslagit att permanenta rådet ges ett formellt åläggande att ta ställning till församlingens resolutioner.

Församlingens ansträngningar att öka sitt inflytande har gett vissa resultat. Möjlighet att följa och påverka ministerrådets verksamhet har under de senaste åren avsett dels OSSE:s budget och därmed prioriteringar av organisationens verksamhet, dels behandlingen och uppföljningen av församlingens rekommendationer och deklamationer i ministerrådet. Församlingen har konsekvent arbetat för att förstärka OSSE:s parlamentariska dimension och krävt mer öppenhet inom OSSE. Relationerna mellan OSSE:s institutioner har därmed kommit i fokus.

Genom inrättandet av församlingens kontaktbyrå i Wien har man åstadkommit ökad dialog och informationsutbyte mellan institutionerna. Därutöver har församlingen en särskild arbetsgrupp för att stärka samarbetet mellan OSSE:s olika institutioner. Denna inrättades 2001 och leds av kongressledamoten *Steny Hoyer* (USA).

Vid församlingens vinter- och höstmöten förs dialog mellan regeringssidan och församlingens olika institutioner.

För att gå vidare med församlingens egna reformer, bl.a. förbättrade arbetsmetoder, framför allt vid vintermötet, tillsattes 2005 en arbetsgrupp för procedurfrågor som leds av den belgiska ledamoten *Pieter De Crem*. *Göran Lenmarker* har fram till valet som president ingått i arbetsgruppen. Den lade under året fram förslag till ändrade procedurregler, vilka antogs av den ständiga kommittén vid höstmötet.

I Bryssel antog parlamentarikerna *en resolution om Stärkande av OSSE:s roll och effektivitet* som understryker vikten av att OSSE:s verksamhet anpassas till dagens säkerhetssituation.

4.3 Utskottsarbetet

Vid sommarsessionen lade varje utskotts rapportör fram en resolution baserad på sin rapport över sessionens övergripande tema *Stärkande av medborgares säkerhet inom OSSE-regionen*. I tillägg till denna diskuterades i varje kommitté ett antal resolutioner vilka initierats av parlamentarikerna.

4.3.1 Utskott I Politiska frågor och säkerhetsärenden

Första kapitlet i församlingens Brysseldeklaration *Stärkande av medborgares säkerhet inom OSSE-regionen* är baserat på FN:s stadga med fastställande av de grundläggande folkrättsprinciperna, vilka också utgör basen för OSSE.

Församlingen välkomnar de stora framsteg som gjorts i Öst- och Centraleuropa vad gäller demokrati och stabilitet och framhåller att olösta konflikter hindrar en sådan utveckling. Den välkomnar bildandet av organisationen för demokrati och ekonomisk utveckling som ett bra exempel på regionalt samarbete med syfte att stärka säkerhet och stabilitet. Församlingen pekar på varje stats egen suveränitet och vikten av att denna respekteras. Den framhåller vidare OSSE:s viktiga roll i fältmissionsarbetet och ger sitt fulla stöd till en snabb lösning på frågan om Kosovos framtida status. Parlamentarikerna betonar nödvändigheten av demokratisk kontroll av väpnade styrkor. De framhåller vikten av och uppmuntrar det viktiga arbete som utförs inom OSSE för att förhindra människohandel samt betonar att OSSE:s fokus framgent ska vara på den mänskliga dimensionen. Församlingen påminner om medlemsländernas åtaganden i 2004 års jämställdhetsplan.

4.3.2 Resolutioner antagna av utskott I

Huvudresolutionen Stärkande av medborgares säkerhet i OSSE:s region

Resolution om Afghanistan

I resolutionen framhålls vikten av att regionalt öka säkerheten och fortsätta bekämpningen av terrorism och narkotikahandel.

Resolution om Moldavien

Resolutionen tar upp den olösta konflikten om Transnistrien som ett hinder för Moldaviens fortsatta demokratiska utveckling.

Resolution om stärkande av församlingens roll och effektivitet

I texten uppmanas OSSE:s medlemsländer att anpassa verksamheten till dagens säkerhetssituation.

4.3.3 Utskott II Ekonomi och miljö

I Brysseldeklarationens ekonomiska avsnitt framhålls vikten av ekonomiskt samarbete för att skapa stabilitet och säkerhet. Demokrati bidrar till ekonomisk tillväxt, stabilitet och säkerhet. Parlamentarikerna välkomnar de framsteg som gjorts, särskilt på Balkan och i södra Kaukasus för att främja region-

al ekonomisk integration, vilket leder till ökad säkerhet. Församlingen betonar betydelsen av kvinnors delaktighet i det ekonomiska livet. Vidare framhåller man att terrorism och organiserad brottslighet utgör allvarliga hot mot en positiv ekonomisk utveckling och säkerhet. Energisäkerhet är beroende av en jämn tillförsel av gas och olja. Församlingen stöder förslaget att arrangera en konferens i denna fråga. Man säger vidare att globaliseringen och resursbristen kan ha en negativ påverkan på länder vars ekonomier är under utveckling. Församlingen understryker vidare vikten av att finna alternativa energikällor. Samtidigt sägs att åtgärder för att stimulera ekonomin och förbättra energisäkerheten måste vidtas i beaktande av miljön, och man uppmanar länderna att anta Kyotoprotokollet.

4.3.4 Resolutioner antagna av utskott II

Resolution om stärkande av säkerhet för medborgarna i OSSE-regionen

Resolution om riskhantering

Resolutionen föreslår ett aktionsprogram för riskhantering i säkerhetsfrågor.

Resolution om illegal transport av små och lätta vapen och ammunition

I resolutionen föreslår församlingen att en handbok för flygtransporter av små och lätta vapen och deras ammunition tas fram.

Resolution om ett globalt varningssystem och eliminering av konsekvenser av naturkatastrofer

Resolutionen föreslår att OSSE:s medlemsstater inrättar ett varningssystem.

Resolution om stöd till social utveckling i OSSE-regionen

Resolutionen uppmanar till en årlig rapport om hur medlemsländerna lever upp till sina åtaganden inom den mänskliga dimensionen.

Resolution om global organisation av parlamentariker mot korruption

Resolutionen påminner parlamentarikerna om deras roll i kampen mot korruption.

Resolution om begränsad immunitet för parlamentariker för att stärka gott ledarskap, medborgares integritet och rättssäkerhet i OSSE-regionen

I resolutionen uppmanas medlemsländerna att ha klara regler för upphävande av parlamentarisk immunitet.

4.3.5 Utskott III Den mänskliga dimensionen, demokrati och de mänskliga rättigheterna

Brysseldeklarationens tredje avsnitt behandlar ett brett spektrum av frågor inom OSSE-staterna. Församlingen välkomnar det effektiva samarbetet mellan Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) och Parlamentarikerförsamlingen (PA) vid valövervakningar men kräver att samarbetet ska genomföras i enlighet med beslutad arbetsfördelning. Parlamentarikerna uppmanar till utbildningsinsatser och lagstiftning för

att eliminera hedersrelaterade brott som kränker de mänskliga rättigheterna. De kräver vidare att parlamentarisk kontroll av polis- och säkerhetsväsendet måste införas i alla medlemsländer. Församlingen uppmanar till ökat skydd för etniska minoriteter i medlemskretsen. Religions- och trosfrihet ska råda i OSSE-regionen och församlingen uppmanar medlemsstaterna att säkra yttrandefriheten och de grundläggande mänskliga fri- och rättigheterna. Uppförandekoden för OSSE:s fältpersonal ska efterlevas och stärkas. Alla former av våld och utnyttjande av barn måste bekämpas. Barnarbete och barnsoldater måste avskaffas. Ökat samarbete, aktionsplaner, utbildningsinsatser och nationella övervakningssystem föreslås för att åstadkomma detta.

4.3.6 Resolutioner antagna av utskott III

Resolution om stärkande av medborgarnas säkerhet i OSSE-regionen

Resolution om metoder att förbättra valövervakningar

Resolutionen hänvisar till Washingtondeklarationen och bekräftar åtagandena i denna och till ministerrådets rekommendationer 2005 att särskild vikt ska ges till frågor och sätt att förbättra OSSE:s åtaganden vid valobservationer.

Resolution om samarbete mellan det civila samhället och icke-statliga organisationer

I resolutionen uppmanas till fördjupat samarbete.

Resolution om kampen mot antisemitism och andra former av intolerans

I resolutionen uppmanas till samarbete mellan medlemsländerna för att bekämpa diskriminering mot religiösa och etniska minoriteter och bekämpa spridningen av rasistiska och antisemitiska uttalanden via Internet.

Resolution om resurser till ODIHR:s antidiskrimineringsenhet

I resolutionen föreslås ytterligare resurser.

Resolution om parlamentarisk kontroll av säkerhets- och underrättelseorgan

I resolutionen betonas att de nya säkerhetshoten kräver nytänkande för att bekämpas. USA uppmanas att tänka om i frågan om att hålla kvar fångar som misstänks för terrorism.

5 Främjandet av fri journalistik

Församlingens journalistpris instiftades 1996 för att främja organisationens arbete för demokrati och mänskliga rättigheter och de principer för fri journalistik som fastställdes genom Budapestdeklarationen 1994. På grund av ett minskat antal sponsorer har utdelningen upphört fr.o.m. 2006.

6 Genus och jämställdhet

Tone Tingsgård fick förnyat mandat som presidentens särskilda representant för genusfrågor. Uppdraget består i att rapportera om situationen inom OSSE, att stimulera dialogen om genusfrågor i organisationen och att utveckla en mer aktiv genusprofil för den parlamentariska församlingen. Representanten ska även i samarbete med OSSE organisera relevanta aktiviteter och ta initiativ till rapporter på området.

Rapporten om genusbalansen i OSSE:s institutioner och fältmissioner år 2006 (*OSCE PA Gender Balance Report July 2006*) presenterades under plenarsessionen i Bryssel. Tingsgård menade att rapporten är nedslående och att situationen inte har förbättrats nämnvärt sedan förra året. Även om 50 % av de anställda i OSSE:s institutioner är kvinnor så har de inga högre befattningar. Den största obalansen finns i chefsposterna på fältmissionerna där kvinnor är märkbart underrepresenterade. På OSSE PA:s möten och sessioner ligger kvinnodeltagandet stabilt lågt. Utvecklingen mot en jämställd församling är mycket långsam. Tingsgård framhöll vikten av nätverksarbete inom församlingen och uppmanade alla att stödja de kvinnliga kandidaterna till församlingens olika poster. Politisk handlingskraft krävs för att komma till rätta med problemet. Positiva åtgärder behövs för att öka kvinnornas andel inom organisationen.

Under sommarsessionen i Bryssel arrangerade *Tone Tingsgård* och *Anne-Marie Lizin* (Belgien) ett informellt möte över temat "*Women in Security Politics – Do Women Make a Difference*". Detta var en uppföljning av ett OSSE PA-arrangemang i anslutning till FN-kommissionen om kvinnors status möte i New York i mars. Vid detta tillfälle hänvisade *Tone Tingsgård* till sin rapport om kvinnors status i OSSE PA. Såväl församlingens avgående president som årets fem kandidater – varav endast en kvinnlig – försäkrade mötesdeltagarna om sitt stöd för genusfrågor och betonade vikten av kvinnors delaktighet i församlingens arbete.

7 Församlingens bidrag till demokratisk utveckling

7.1 Församlingens ad hoc-arbetsgrupper

OSSE:s uppgift är att bidra till en fredlig lösning av kriser och att förebygga konflikter. Olösta konflikter hotar stabiliteten. Instabiliteten inom OSSE:s eget område men även inom närområdena innebär ett hot mot säkerheten och välståndet i hela regionen. Parlamentarikerförsamlingens uppdrag är att bidra till diskussioner om säkerhetshot samt därigenom underlätta lösningen på låsta konflikter. Församlingen har tillsatt ett antal ad hoc-arbetsgrupper som under 2006 behandlade Vitryssland, Abchazien, Moldavien och samarbetet med OSSE:s institutioner.

7.1.1 Abchazien, Moldavien och Vitryssland

Tone Tingsgård leder församlingens ad hoc-arbetsgrupp för *Abchazien*. Hon besökte området i april. Ett besök som planerats i oktober fick ställas in på grund av det politiska läget. Situationen i den georgiska utbrytarrepubliken är oförändrad.

Arbetsgruppen besökte *Vitryssland* i januari 2006 då man utvärderade det politiska läget före presidentvalet. Ett sedan länge diskuterat seminarium i landet har ännu inte kunnat genomföras.

Ett besök i *Moldavien* genomfördes av arbetsgruppen under året då frågan om Transnistriens status diskuterades.

Kommittén för *samarbete med OSSE:s institutioner* följer kontinuerligt organisationens arbete i Wien.

7.2 Särskilda representanter

Församlingens president har rätt att utse församlingens medlemmar till s.k. särskilda representanter. Under 2006 hade församlingen sju särskilda representanter:

- *Tone Tingsgård* som genusrepresentant.
- *Göran Lenmarker* som representant för konflikten i Nagorno-Karabach.
- *Christopher H. Smith* (USA) som rådgivare i kampen mot människohandel.
- *Bruce George* (Storbritannien) som särskild representant för Medelhavsfrågor. Han efterträddes den 4 juli av *Alcee L. Hastings* (USA).
- *Anne-Marie Lizin* (Belgien) som representant för frågan om Guantánamo;
- *Pétur Blöndal* (Island) utsågs i september som representant för OSSE:s budget.
- *Roberto Battelli* (Slovenien) har utsetts som särskild representant för Öst- och Centraleuropa.

7.2.1 Församlingens särskilde representant för Nagorno-Karabach

Göran Lennmarker har sedan 2002 verkat som församlingens representant för konflikten i Nagorno-Karabach och har fortsatt med detta även efter valet till församlingens president. Uppdraget innebär att främja dialogen mellan parterna på alla samhällsnivåer men framför allt den parlamentariska, att rapportera till församlingens president samt att söka och finna metoder att bygga upp förtroende mellan parterna i konflikten. Arbetet sker i nära kontakt med OSSE:s Minskgrupp.

Vid det ständiga utskottets möte i Bryssel rapporterade Göran Lennmarker om sina ansträngningar att förbättra relationerna mellan Armenien och Azerbajdzjan. Han har tidigare presenterat en åtgärdsmodell med följande element: den nationella säkerheten, respekt för principer om demokrati, mänskliga rättigheter och minoriteters rättigheter, ekonomisk integration och ökat välstånd samt rörelsefrihet. Enligt Lennmarker handlar det om en politisk och inte en etnisk konflikt. Konflikten, som har historiska skäl, är ett hinder för utvecklingen i hela regionen. De armeniska och azeriska presidenternas två sammanträffanden under året hade inte lett till ett genombrott. Förhandlingarna mellan de två länderna pågår med stöd av Minskgruppen (ett dussintal länder med gemensamt ordförandeskap av Frankrike, Ryssland och USA). Internationella normer och europeiska värderingar måste ligga till grund för en lösning.

8 Valövervakning

Fria och rättvisa val är ett viktigt instrument för att uppnå demokrati. Sedan organisationens tillkomst har valövervakningen skett i samarbete med Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) samt ofta i samarbete med Europarådets parlamentariska församling, med Europaparlamentet och under året även med Natos parlamentariska församling. Under 2006 har fyra val till parlament, två presidentval samt en folkomröstning övervakats av OSSE:s parlamentariska församling. Vid två av valen deltog medlemmar i den svenska delegationen i övervakningen.

Presidentvalet i Vitryssland den 19 mars övervakades av 104 parlamentariker, däribland *Cecilia Wigström* och *Annelie Enochson*. Nitton parlamentariker i den utsedda OSSE PA-delegationen nekades inresa i Vitryssland. Valet genomfördes inte enligt OSSE:s och Europarådets normer och krav på ett demokratiskt val. De fyra kandidater som ställde upp i valet gav väljarna en faktisk möjlighet att välja, men myndigheternas hotfulla agerande mot oppositionens kandidater och den statligt kontrollerade pressen, som uteslutande ägnade sig åt den sittande presidenten, omintetgjorde alla chanser till ett demokratiskt val.

Den 26 mars hölls *val till parlamentet i Ukraina*. Valet bevakades av 98 parlamentariker och tjänstemän från 25 medlemsländer i OSSE PA. *Åsa Lindestam* och *Maria Hassan* ingick i delegationen. Valet genomfördes i enlighet med OSSE:s och Europarådets krav på demokratiska val.

Den *folkomröstning* som arrangerades i *Montenegro* den 21 maj om Montenegros status genomfördes helt enligt reglerna för ett demokratiskt val. OSSE PA:s delegation bestod av 55 medlemmar från 19 länder.

Parlamentsvalet i Montenegro den 10 september samlade 29 parlamentariker och tjänstemän från 14 länder. Valet genomfördes i stort enligt OSSE:s normer för ett demokratiskt val. Vissa brister förekom, men detta första val i landet höll ändå internationell valstandard.

Den 1 oktober hölls *allmänna val i Bosnien och Hercegovina*. Det var det första valet som landet höll utan hjälp av det internationella samfundet, och det genomfördes i enlighet med internationella kriterier för demokratiska val. OSSE PA-delegationen bestod av 46 medlemmar och tjänstemän från 15 länder.

Parlamentsval hölls den 7 oktober i *Lettland*. I OSSE PA:s delegation ingick sju personer från fem länder. Valet genomfördes i stort enligt OSSE:s krav, men det faktum att en stor del av befolkningen inte har rösträtt var en allvarlig demokratisk brist.

Tadzjikistan höll *presidentval* den 7 november. Valet genomfördes inte enligt OSSE:s krav. Väljarna hade ingen möjlighet att välja mellan olika politiska falanger, och det förekom ingen debatt mellan kandidaterna. Ett högt satt procenttal för att kunna ställa upp som kandidat var ett allvarligt hinder.

En utbildningskampanj inför valet och ansträngningar att nå landsmän utanför det egna landet var dock positiva inslag.

9 Samarbete med andra organisationer och närområden

Europas samarbetsarkitektur har genomgått stora förändringar på senare tid. Efter EU:s och Natos östutvidgning står OSSE och dess parlamentariska församling inför samma utmaningar som övriga europeiska samarbetsorganisationer.

Sedan tio nya medlemmar år 2004 anslöt sig till EU står nu 31 av OSSE:s 56 medlemsländer utanför EU. Nato har 26 medlemsländer. Dessutom omfattar Natos Partnerskap för fred nästan alla övriga OSSE-medlemsländer. Europarådets medlemskrets omfattar 46 länder. OSSE:s verksamhet tangerar alla dessa organisationers aktiviteter. OSSE är den enda regionala organisation som särskilt behandlar säkerhetspolitik där både USA och Ryssland är fullvärdiga medlemmar. Vissa av organisationernas aktiviteter överlappar varandra.

Trots att OSSE är en operativ organisation har den inte militära, organisatoriska eller finansiella resurser att hantera alla delar av en multifunktionell insats. Insatser för den demokratiska utvecklingen på Balkan samt erfarenheter av samarbete i samband med valobservationer i ett flertal länder har visat att OSSE tillsammans med andra regionala samarbetsorganisationer på ett positivt sätt kan bidra till att främja fred och demokrati. OSSE:s parlamentariska församling har ett etablerat samarbete med Europaparlamentet och Europarådets parlamentariska församling när det gäller valövervakningar och stabilitetspakten för sydöstra Europa. Församlingen har tidigare föreslagit att OSSE ska inrätta ett kontor i Bryssel för kontakter med EU.

9.1 Samarbetet i Medelhavsregionen

Medelhavsländernas delegationer i församlingen har strävat efter att öka sitt samarbete. Inom församlingen finns ingen officiell grupp för Medelhavsländerna. Ett förslag att inrätta regionala grupper avslogs av det ständiga utskottet 2002. Genom ett kompromissförslag etablerades i stället ett särskilt Medelhavsforum där församlingens alla delegationer kan delta. Medelhavsområdet är ett naturligt regionalt samarbetsfält för de sydeuropeiska staterna.

Den parlamentariska församlingen har vid vissa av sina sessioner antagit resolutioner om samarbetet i Medelhavsområdet. Den särskilda relation som OSSE har till grannländerna vid Medelhavet har då noterats, och det ömsesidiga beroendet av säkerhet har betonats. Församlingen vill bidra till ett närmare samarbete inom Medelhavsområdet för att främja OSSE:s normer och principer. Det ska ske genom ökad politisk dialog, ekonomiskt samarbete och kulturutbyte samt genom starkare demokratiska institutioner och respekt för de mänskliga rättigheterna.

9.2 Medelhavsforum

Församlingens fjärde *Medelhavsforum* ägde rum den 18 november på Malta i samband med höstmötet.

En sammanlänkning mellan Europas säkerhet och säkerheten i Medelhavsområdet fastställdes redan 1975 i ESK:s slutakt från Helsingfors. Samarbetet mellan OSSE och Medelhavsländerna har dock länge skett till övervägande del på regeringsnivå. Genom ett program för partnerskap har gemensamma seminarier och möten arrangerats. Dessutom kan partnerskapsländernas företrädare delta i olika OSSE-aktiviteter, däribland församlingens aktiviteter.

President Lennmarker betonade inledningsvis hur viktigt Medelhavsområdet är för OSSE. De norra delarna genomgår en snabb utveckling, medan de södra delarna förlitar sig på olja och gas – naturtillgångar som måste tas till vara på ett förnuftigt sätt. Lennmarker såg tre viktiga områden för Medelhavsdialogen: frihandeln som en del av den viktiga ekonomiska utvecklingen, social utveckling som en del i den ekonomiska processen och miljön.

Församlingens nye representant i Medelhavsfrågor *Alcee L. Hastings* betonade betydelsen av partnerländernas nu mer direkta inblandning i församlingens arbete. Han menade att säkerheten i världen är kopplad till situationen i Medelhavsområdet.

Sveriges delegation till OSSE:s parlamentariska församling

Ordförande

Walburga Habsburg Douglas (m)

Vice ordförande

Tone Tingsgård (s)

Övriga ledamöter

Urban Ahlin (s)

Göran Lennmarker (m)

Ulrica Messing (s)

Håkan Juholt (s)

Fredrick Federley (c)

Cecilia Wigström (fp)

Suppleanter

Åsa Lindestam (s)

Kent Olsson (m)

Peter Jonsson (s)

Anna König Jerlmyr (m)

Marie Nordén (s)

Aleksander Gabelic (s)

Eva Selin Lindgren (c)

Annelie Enochson (kd)

Den parlamentariska församlingens och utskottens ledning

Församlingens presidium

President *Göran Lenmarker* (Sverige)

Vicepresidenter

Nebahat Albayrak (Nederländerna)

Wolfgang Grossruck (Österrike)

Panos Kammenos (Grekland)

Pia Christmas-Møller (Danmark)

Oleh Bilaros (Ukraina)

João Soares (Portugal)

Barbara Haering (Schweiz)

Benjamin Cardin (USA)

Tone Tingsgård (Sverige)

Församlingens utskottspresidier

Utskottet för politik och säkerhet (utskott I)

Ordförande *Jean-Charles Gardetto* (Monaco)

Vice ordförande *Hans Raidel* (Tyskland)

Rapportör *Kristian Pihl Lorentzen* (Danmark)

Utskottet för ekonomi, vetenskap, teknologi och miljö (utskott II)

Ordförande *Leonid Ivanchenko* (Ryssland)

Vice ordförande *Petros Efthymiou* (Grekland)

Rapportör *Roland Blum* (Frankrike)

Utskottet för mänskliga rättigheter och demokrati (utskott III)

Ordförande *Anne-Marie Lizin* (Belgien)

Vice ordförande *Cecilia Wigström* (Sverige)

Rapportör *Jesús López-Medel* (Spanien)

OSSE:s medlemsstater

Albanien	Moldavien
Andorra	Monaco
Armenien	Montenegro
Azerbajdzjan	Nederländerna
Belgien	Norge
Bosnien och Hercegovina	Polen
Bulgarien	Portugal
Cypern	Rumänien
Danmark	Ryska federationen
Estland	San Marino
Finland	Schweiz
Frankrike	Serbien
Förenta staterna	Slovakien
Georgien	Slovenien
Grekland	Spanien
Irland	Storbritannien
Island	Sverige
Italien	Tadzjikistan
Kanada	Tjeckien
Kazakstan	Turkiet
Kirgizistan	Turkmenistan
Kroatien	Tyskland
Lettland	Ukraina
Liechtenstein	Ungern
Litauen	Uzbekistan
Luxemburg	Vatikanstaten
Makedonien	Vitryssland
Malta	Österrike

Samarbetspartner

Afghanistan

Algeriet

Egypten

Israel

Japan

Jordanien

Korea

Marocko

Thailand

Tunisien